

NOVADNIEKS

PREIĻU RAJONA LAIKRAKSTS

• Nr. 58 (6775)

• Sestdiena, 1997. gada 9. augusts

• Cena Ls 0,16

3. augustā Preiļu Romas katoļu baznīcā vizitācijā bija ieradies Rēzeknes – Aglonas diecēzes bīskaps Jānis Bulis. Notika dievkalpojums, bērni saņēma iestiprināšanas sakramentu.

Pirmdien bērnu invalidu nometni «Eikša stariņš» apmeklēja Latvijas Valsts prezidenta Gunta Ulmaņa dzīvesbiedre Aina Ulmane un Latvijas Bērnu fonda priekšsēdētājs Andris Bērziņš.

3. lpp.

ŠODIEN «NOVADNIEKĀ»

▼ Valdība plāno atbalstīt 15 procentus iedzīvotāju. Arī Preiļu rajons var iegūt īpaši atbalstāmā reģiona statusu

→ 2. lpp.

▼ PSRS pases ar šī gada 1. novembri zaudēs savu juridisko spēku

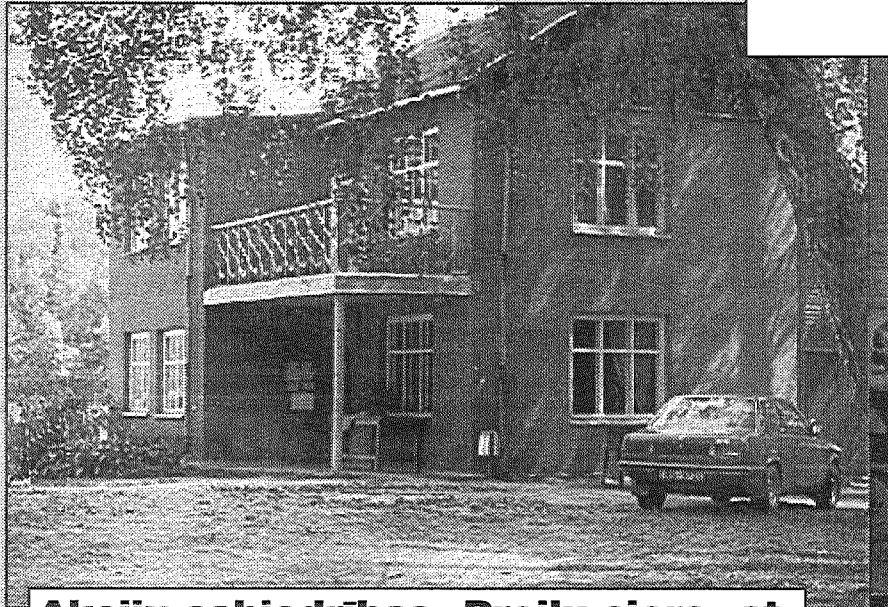
→ 3. lpp.

▼ Policijas ziņas

→ 5. lpp.

▼ Šogad Aglonas pagastā 15. augustā satiksmes ierobežojumu nebūs

→ 5. lpp.

Akciju sabiedrības «Preiļu siers» atjaunotā atpūtas kompleksa pirmās iemītnieces – starptautiskās sieviešu organizācijas «Atelpa» nometnes dalībnieces.

4. lpp.

Studente no Dānijas Dorte E. Nilsena, viesojoties mūsu rajonā, pārliecinājusies, ka Latvijas zemnieku ģimene spiesta daudz un smagi strādāt.

5. lpp.

Aglonas svētku kārtība

10. augusts, svētdiena

19. svētdiena parastajā liturģiskajā laikposmā

Pk. 10.00 — rīta sv. Mise. Svētais Dievs. Stundu dziesmas.

Pk. 12.00 — dienas sv. Mise.

Pk. 19.00 — vakara sv. Mise. Dievmātes litānija.

11. augusts, pirmdiena

Pk. 7.00 — rīta sv. Mise.

Pk. 12.00 — Rožukronis.

Pk. 19.00 — vakara sv. Mise. Dievmātes litānija.

12. augusts, otrdiena

Pk. 7.00 — rīta sv. Mise.

Pk. 12.00 — Rožukronis.

Pk. 19.00 — vakara sv. Mise. Dievmātes litānija.

13. augusts, trešdiena

Pk. 7.00 — rīta sv. Mise. Stundu dziesmas.

Pk. 12.00 — dienas sv. Mise.

Pk. 13.00 — Rožukronis.

Pk. 13.30 — Aglonas bazilikā koncertēs ievērojamais ērģelspēles meistars, Latvijas Mūzikas akadēmijas pasniedzējs Tālvāldis Deksnis.

Svētā Meinarda lielie svētki

Pk. 18.30 — Vesperes (sv. Meinarda svētku ievadā).

Pk. 19.00 — vakara sv. Mise. Dievmātes litānija.

Pk. 22.00 — nakts Vigīlija (dominikāņu tēvu vadībā).

14. augusts, ceturtdiena

Pk. 7.00 — rīta sv. Mise (bazilikā).

Pk. 10.00 — sv. Mise (bazilikā). Svētais Dievs.

Pk. 11.30 — svētceļnieku oficiālā sagaidīšana.

Pk. 12.00 — dienas sv. Mise (pie pāvesta altāra).

Pk. 13.00 — Rožukronis (bazilikā).

Jaunavas Marijas Debesīs uzņemšanas lielie svētki

Pk. 18.15 — ievada zvani.

Pk. 18.30 — Vesperes (pie pāvesta altāra).

Pk. 19.00 — vakara sv. Mise (pie pāvesta altāra). Iestiprināšanas sakramenta dalīšana.

Pk. 20.00 — Vissv. Sakramenta iznešana (uz pāvesta altāra). Dievmātes litānija. Euharistiskā procesija (pa sakrālo laukumu). Kunga eņģelis...

Pk. 22.00 — krustaceļš sakrālajā laukumā. Pusnakts sv. Mise (pie pāvesta altāra).

15. augusts, piektdiena

Pk. 7.00 — rīta sv. Mise (bazilikā, latgaliski).

Pk. 9.00 — sv. Mise bērniem un jaunatnei (pie pāvesta altāra). Iestiprināšanas sakramenta dalīšana.

Pk. 10.00 — sv. Mise (apakšējā baznīcā, poliski).

Pk. 10.45 — sprediķis (pie pāvesta altāra, krieviski).

Pk. 11.00 — Rožukronis (pie pāvesta altāra).

Pk. 11.30 — kora garīgās dziesmas (pie pāvesta altāra).

Pk. 11.45 — zvani.

Pk. 12.00 — svētku galvenā sv. Mise (pie pāvesta altāra).

Pk. 13.45 — Vissv. Sakramenta iznešana (uz pāvesta altāra). Dievmātes litānija.

Pk. 14.00 — Euharistiskā procesija (pa sakrālo laukumu). Pateicības himna «Dievs, mēs Tevi slavējam». Noslēguma svētki.

Pk. 19.00 — vakara sv. Mise (bazilikā).

Preiļu rajons var iegūt īpaši atbalstāmā reģiona statusu

Ludzā notika Latgales mazpilsētu vadītāju kārtējā sanāksme, kurā, kā «Novadniekam» pastāstīja Preiļu pilsētas domes priekšsēdētājs Vladimirs Ivanovs, viens no svarīgākajiem bijis jautājums par īpaši atbalstāmajiem reģioniem. Ekonomikas ministrijas valsts sekretāra vietniece Ilga Preimane apstiprinājusi, ka uz šāda reģiona statusu Latgalē var pretendēt Rēzeknes, Balvu, Krāslavas, Ludzas un Preiļu rajoni.

Nosakot, kādām teritorijām tiks piešķirts īpaši atbalstāmā reģiona statuss, tiks ņemts vērā statistikas rādītāju kopums (bezdarba līmenis, iedzīvotāju ienākuma nodokļa apjoms, rēķinot uz vienu iedzīvotāju, demogrāfiskā slodze u.c.), kā arī tas, vai pašvaldības ir gatavas attīstīt uzņēmējdarbību, pamatojoties uz iesniegto reģiona attīstības programmu. Vladimirs Ivanovs uzskata, ka, Preiļu rajonam iegūstot īpaši atbalstāmā reģiona statusu, vietējiem uzņēmējiem rastos iespēja plašāk izvērst savu biznesu, jo, piemēram, tad kredītu procentus viņiem apmaksātu valdība. Saimnieciskās rosības pieaugums sekmetu jaunu darba vietu radīšanu un samazinātu sociālo spriedzi.

Plāno ieviest atkritumu savākšanas konteineru sistēmu

Uz Latgales mazpilsētu vadītāju sanāksmē Ludzā bija ieradusies visa veida atkritumu savākšanas un izvešanas firmas «Hoetica» pārstāvji. Šī firma nodarbojas ar atkritumu izvešanu Rīgā un tagad piedāvā ja savus pakalpojumus Latgales mazpilsētu pašvaldībām.

Firmas priekšlikumi Preiļu domes priekšsēdētājam Vladimiram Ivanovam likušies interesanti, tāpēc augusta beigās tās pārstāvis apmeklēs Preiļus, lai jau konkrēti runātu par sadarbības iespējām. «Mēs plānojam atteikties no sadzīves atkritumu izvešanas ar savācējmašīnu un pāriet uz konteineru sistēmu,» paskaidroja domes priekšsēdētājs.

P.Pizelis

Latgalē joprojām visvairāk bezdarbnieku

Nodarbinātības valsts dienests iesniedzis preseī ziņas par bezdarba stāvokli Latvijā līdz šī gada 1. jūlijam. Šī gada pirmā pusgada laikā bezdarbnieku skaits valstī palielinājies par 4500 cilvēkiem. Vairāk nekā puse bezdarbnieku — 58 procenti — ir sievietes. 52 procenti bezdarbnieku ir vecumā no 30 līdz 49 gadiem, vidēji katrs piektais bezdarbnieks (18 procenti) — jauniešus vecumā līdz 25 gadiem.

Visaugstākais bezdarba līmenis joprojām ir Latgalē. No ekonomiski aktīvajiem iedzīvotājiem Rēzeknes rajonā bez darba ir 32 procenti, Krāslavas rajonā — 25,6 procenti, **Preiļu rajonā — 24,1 procents**, Balvu rajonā — 23,4 procenti, Ludzas rajonā — 18,5 procenti, Daugavpils rajonā 16,7 procenti iedzīvotāju.

Jūnijā tiesības saņemt bezdarbnieka pabalstu bija 32 600 cilvēkiem jeb 34 procentiem no kopējā bezdarbnieku skaita. Vienam bezdarbniekam vidēji aprēķināts 29,11 lati liels pabalsts.

«Dienas Bizness»

NOVADNIEKS

Redaktors Pēteris Pizelis

Laikraksts iznāk astoņas reizes mēnesī.
Reģistrācijas apliecība nr. 000701018.
Dibinātājs un izdevējs — SIA «Novadnieks».
Redakcija». Direktore Tamāra Elste.
Izdevēja un redakcijas adrese:
Aglonas ielā 1, Preiļi, LV-5301.
Tālr. 22059 (redaktoram un SIA direktoriem),
22305 (reklāmas un sludinājumu pieņemšana),
22154, 21996 (korespondentiem). Fax 21759.
Laikraksts iespiests SIA «Latgales drukā» Rēzeknē, Baznīcas ielā 28. Ofsetiespiedums.
Viena uzsk. iespiedloksne. Metiens 4630.
Pasūtījuma indekss 3033.

Valdība plāno atbalstīt 15 procentu iedzīvotāju

Latvijas statistika uz vienu iedzīvotāju

Ražošanas rādītāju grupā ir četri rādītāji: rūpniecības produkcijas izlaide, kapitālieguldījumi un mazumtirdzniecības apgrozījums uz 1 iedzīvotāju latos. Aprēķināšanā izmantoti 1996. gada dati. Darbojošos uzņēmumu vai uzņēmumu, par kuriem nav ziņu par darbības pārtraukšanu, skaita uz 1000 iedzīvotājiem aprēķināšanai izmantoti dati uz 1997. gada 1. janvāri.

Sociāli demogrāfisko rādītāju grupā ir pieci rādītāji: bezdarba līmenis 1997. g. 1. janvārī, ienākuma nodoklis uz 1 iedzīvotāju 1996. g., demogrāfiskā slodze (bērnu (0–14 gadiem) un veco cilvēku (virs 59 gadiem) attiecība pret darba spējīgajiem iedzīvotājiem), personu skaits ar augstāko un vidējo izglītību uz 1000 iedzīvotājiem (sākot ar 18 gadu vecumu) un mēneša vidējā bruto darba samaksa 1996. gadā.

Pētījumā izdalītas 33 Latvijas administratīvi teritoriālās vienības — 26 rajoni un 7 republikas pakļautības pilsētas. Katrā no rādītājiem tās sarindotas pieaugšanas vai dilšanas secībā. Par labāko rādītāju vienība saņem pirmo vietu un rangū summā 1 punktu, bet vienība ar sliktāko rādītāju — pēdējo — 33. vietu un 33 punktus. Divos rādītājos: bezdarba līmenī un demogrāfiskajā slodzē pirmajā vietā ir vienība ar zemāko skaitlisko rādītāju.

Svarīgākie: bezdarbs un ienākuma nodoklis

Diviem rādītājiem sociāli demogrāfisko rādītāju grupā: bezdarba līmenim un iedzīvotāju ienākuma nodoklim ir divkārtots svars no 1,0 līdz 2,0, jo šie divi rādītāji tiek izdalīti kā svarīgākie, tāpēc palielināts arī to īpatsvars kopējo rangū summā. Šo izmaiņu rezultātā panākta lielāka diference starp vienībām ar līdzīgiem rādītājiem, kā arī izteikti parādās vienības ar vājākiem rādītājiem. Summējot rādītājos iegūtos punktus un summas sarindojot augošā secībā, iegūta republikas pilsētu un rajonu rangā tabula, kur augstāko vietu dod zemākā punktu summa, kas liecina par reģiona augstāku attīstības līmeni.

Teorētiski iespējams zemākais rangū summas rādītājs ir 11, augstākais — 363. Pamatojoties uz šādu administratīvi teritoriālo vienību ranžēšanu, iespējams izdalīt vairākas vienību grupas: rajonus ar augstāku attīstības līmeni, perspektīvos attīstības rajonus, kā arī valsts depresīvos rajonus.

Ražošanas rādītājos pirmās republikas pilsētas

Rūpniecības produkcijas izlaide uz 1 iedzīvotāju (Ls) pirmajās vietās ierindojušās republikas pilsētas. 1. vietu ieņem Rēzekne, jo te atrodas vairāki lieli uzņēmumi, savukārt iedzīvotāju skaits ir samērā neliels. Tālāk — Rīga, Liepāja, Daugavpils. Rangu tabulu noslēdz Alūksnes, Ventspils, Rēzeknes un Ludzas rajons. **Rūpniecības produkcijas izlaide uz vienu iedzīvotāju Preiļu rajonā ir Ls 112,8 (27. vieta).**

Rādītāja, kas raksturo kapitālieguldījumu uz vienu iedzīvotāju (Ls), liderpozīcijās izvīrijusies Ventspils, kurā investīcijas uz 1 iedzīvotāju vairāk nekā 2 reizes pārsniedz otrās vietas ieguvēju Alūksnes rajonu. Ceturto vietu rangā ieņem Liepāja, piekto — Rīgas rajons. Pirmajā desmitā ierindojusies arī Valkas, Bauskas un Cēsu rajoni, Daugavpils un Jelgava. **Šī rādītāja rangū tabulu noslēdz Dobeles, Balvu, Liepājas un Preiļu rajons — Ls 28,6 uz vienu iedzīvotāju (30. vieta).**

Mazumtirdzniecības centrs — Rēzekne

Pēc mazumtirdzniecības apgrozījuma faktiskajās cenās uz vienu iedzīvotāju (Ls) pirmās trīs vietas ieņem republikas pilsē-

Latvijas Statistikas institūts veicis pētījumu ar mērķi ranžēt Latvijas rajonus un republikas pakļautības pilsētas pēc tos raksturojošiem ekonomiskajiem un sociālajiem rādītājiem, izmantojot oficiālos statistikas datus. Pētījumā izmantoti deviņi rādītāji.

tas, par tirdzniecības centru izvīrijusies Rēzekne. Ranga pēdējās vietās atrodas Jelgavas, Balvu, Daugavpils un Rēzeknes rajoni. Te parādās tendence, ka blakus izvietotas teritorijas ar augstu un ļoti zemu mazumtirdzniecības aktivitāti. Tas parāda, ka rajonu iedzīvotāji lielākos pirkumus veic rajona centrā, tādējādi palielinot attiecīgās republikas pilsētas mazumtirdzniecības apgrozījumu, samazinot iespējamo rādītāju rajonā, jo izdoto naudu statistikā pieskaita citai teritoriālajai vienībai.

Uz 1000 Rīgas iedzīvotājiem — 40 uzņēmumi

Lielākais darbojošos uzņēmumu vai uzņēmumu, par kuriem nav ziņu par darbības pārtraukšanu, skaits uz 1000 iedzīvotājiem ir Rīgā, Jūrmalā, Liepājā, Ventspilī un Rīgas rajonā. **Preiļu rajonā darbojošos uzņēmumu vai uzņēmumu, par kuriem nav ziņu par darbības pārtraukšanu, uz 1000 iedzīvotājiem ir 12,5 (22. vieta).**

Latgales rajoni ražošanas atpalikušajā grupā

Summējot ražošanas rādītāju rangus, pārliecinoši pirmo vietu ieņem Rīga ar 8 punktiem. Tālāk Ventspils, Liepāja, Jelgava, Rīgas rajons un Jūrmala, Talsu, Valmieras rajons. Pirmo desmitu noslēdz Daugavpils. Nelabvēlīga situācija ražošanas sektorā izveidojusies Balvu un Rēzeknes rajonos. Visi Latgales rajoni pieskaitāmi ražošanas jomā atpalikušo rajonu grupai.

Kā viens no svarīgākajiem rādītājiem ar dubultu svaru Statistikas institūta pētījumā izdalīts bezdarba līmenis. Pirmo vietu ieņem Ventspils — šeit ir zemākais oficiāli reģistrētais bezdarba līmenis.

Bezdarba rādītāja rangā lejasgalā izvietojušies galvenokārt Latgales rajoni: Daugavpils, Jēkabpils, Preiļu (22%), Balvu un Krāslavas rajoni, rangū noslēdz Rēzeknes rajons.

Augstākais ienākuma nodoklis Ventspilī

Kā otrs svarīgākais rādītājs izdalīts iedzīvotāju ienākuma nodoklis uz 1 iedzīvotāju (Ls). Pirmo ailīti ieņem Ventspils, seko Rīga, Jelgava, ceturtajā vietā Rīgas rajons, tālāk — Daugavpils, Liepāja, Rēzekne, Jūrmala, Ogres un Valmieras rajons. **Iedzīvotāju ienākuma nodokļa rangū tāpat noslēdz Latgales rajoni — Balvu, Ludzas, Krāslavas, Preiļu (Ls 26,3) un Rēzeknes rajoni.**

Labvēlīgākā demogrāfiskā slodze — Jelgavā

Demogrāfiskās slodzes rādītāju rangā pirmo vietu ieņem Jelgava, kur attiecība starp bērniem, vecajiem cilvēkiem un darba spējīgajiem iedzīvotājiem ir vislabvēlīgākā, otrajā vietā — Ventspils, trešajā — Daugavpils, tālāk seko Rēzekne, Rīgas rajons, Rīga, Liepāja, Jūrmala, Ogres un Bauskas rajons. Vislielākā demogrāfiskā slodze un līdz ar to zemākās vietas šī rādītāja rangā ir Madonas, Aizkraukles, Ludzas un Rēzeknes rajoniem, kas liecina par nelabvēlīgu vecumstruktūru un rajonu sabiedrības novecošanu.

Izglītība nepopulārākā Ventspils pusē

Pēc personu ar augstāko un vidējo izglītību skaita uz 1000 iedzīvotājiem, sākot ar 18 gadu vecumu, rādītāja rangā pirmā vietā ir Rīga, otrajā — Jūrmala, trešā — Liepāja. Cilvēku ar augstāko un vidējo izglītību īpatsvars Ventspils pusē nav augsts, par ko liecina Ventspils rajona pēdējā vieta šajā rangā. Arī šajā rādītājā izpaužas atsevišķu Latgales rajonu atpalicība — Rēzeknes rajons 32. vietā, Daugavpils rajons —

31. vietā. Interesanti, ka ranga lejasgalā līdzās Ludzas, Balvu un Krāslavas rajoniem nonācis arī Liepājas rajons. **Preiļu rajonā ir 480 cilvēku ar vidējo un augstāko izglītību uz 1000 iedzīvotājiem (25. vieta).**

Labākie sociāli demogrāfiskie rādītāji Ventspilī

Mēneša vidējā bruto darba samaksa (Ls) rādītāja rangā pirmo vietu ieņem Ventspils, otro — Rīga, trešo — Rīgas rajons. Pēdējās vietās Jēkabpils, Liepājas, Alūksnes, **Preiļu (Ls 64,8; 31. vieta)**, Ludzas un Rēzeknes rajoni.

Sociāli demogrāfisko rādītāju grupā pirmā vietā ir Ventspils — 15 punkti, otrā vietā — Rīga (16), trešajā — Rīgas rajons (40), ceturtajā — Jūrmala (50).

Sociāli demogrāfisko rādītāju rangū pēdējās vietās ar ļoti augstu rangū summu — Krāslavas, Balvu, Preiļu, Ludzas rajoni (202–207), rangū noslēdz Rēzeknes rajons ar 229 punktiem no 231 teorētiski iespējamā. Rēzeknes rajona sociāli demogrāfisko rangū summu nosaka tas, ka tikai divos no pieciem sociāli demogrāfiskajiem rādītājiem — izglītība un darba samaksa — rajons ierasto pēdējo vietu no mainījies ar priekšpēdējo.

Valsts attīstītākie reģioni: Rīga un Ventspils

Pirmajai — visaugstāk attīstīto vienību grupai pieskaitāmas Rīga un Ventspils, kuras ar 24 un 37 punktiem ieņem attiecīgi pirmo un otro vietu. Šīs divas pilsētas tad arī ir valsts attīstītākie reģioni, kuros notiekošie procesi visspēcīgāk ietekmē valsts ekonomiku kopumā. Otrajā grupā jāizdala Rīgas rajons, Liepāja, Jūrmala, Jelgava un Daugavpils, un tie uzskatāmi par reģioniem ar samērā augstu attīstības līmeni.

Vidējā grupā, lielākā lauku rajoni

Trešajā grupā ietilpst Ogres rajons, Rēzekne, Valmieras, Tukuma un Talsu rajons, kas uzskatāmas par teritorijām ar labām attīstības perspektīvām. Ceturtajā grupā ietilpst lielākā daļa Latvijas lauku rajonu. Grupā ietverti 11 rajoni: Limbažu, Bauskas, Valkas, Saldus, Cēsu, Kuldīgas, Dobeles, Aizkraukles, Gulbenes, Ventspils, Alūksnes un Jēkabpils rajons. Piekto grupu veido vidēji atpalikuši rajoni, te izdalāmi: Jelgavas, Madonas, Daugavpils un Liepājas rajoni.

Depresīva grupa izdalās krasi

Izteikti izdalās valsts depresīvais reģions — šo grupu veido rajoni ar nelabvēlīgāko sociāli ekonomisko situāciju, tie ir Latgales rajoni: Krāslavas, Preiļu, Ludzas, Balvu rajoni. Rēzeknes rajons pārliecinoši ieņem pēdējo vietu. Visi šie pieci rajoni veido kompakto reģionu.

Abās vājākās grupās kopā ir deviņi rajoni, tas ir, apmēram 375 tūkst. iedzīvotāju.

Arī Latvijas vājākie pagasti Latgalē

Pilsētu un pagastu ranžējumā stiprākie ir pilsētas un pagasti, kas atrodas pie Rīgas, piejūras teritorijā. Starp 100 vājākajiem pagastiem (566 pavisam) 69 pagasti ir piecos Latgales rajonos un tikai 31% pārējos. Arī šajos piecos Latgales rajonos atsevišķas pilsētas un pagasti nav vāji, piemēram, Kārsava, Zilupe. Veidojot īpaši atbalstāmo reģionu, šīs pilsētas un pagasti varētu būt par centriem, kas palīdzētu attīstīties reģionam.

Saīsināti no laikraksta «Dienas Bizness»

Visvieglāk ir paiet garām

Divas jaukas un, kā katru gadu no sešiem darbošanās gadiem, — neaizmirstamas nedēļas bērnu invalidu nometnē «Eikša stariņš» beigušās, ar Neptūna svētkiem izskanējusi nometnes pēdējā diena, kurā bērnus apciemoja Latvijas Valsts prezidenta Gunta Ulmaņa dzīvesbiedre Aina Ulmane un Latvijas Bērnu fonda priekšsēdētājs Andris Bērziņš, kā arī rajona padomes priekšsēdētājs Ilmārs Meluškāns un citu organizāciju pārstāvji.

● Mirkliis iemūžināšanai. Šajā attēlā ir gan Valsts prezidenta dzīvesbiedre Aina Ulmane (stāv otrā no kreisās), gan rajona padomes, skolu valdes, Bērnu fonda pārstāvji, gan Udeņu valdnieks, nāras, audzinātājas, gan zilbinošais ezera spogulis.

Viesi izmēģinās stāvēt gan zem svelmainajām debesīm, gan apmesties ēnā, un, iespējams, klusībā apskauž Neptūna svētku isto dalībnieku tērpus — no stiebiem un ūdenszālēm tapušus bruncīšus meitenēm un papīra kaklasaites uz plīkajiem vēderiem puīšiem. Neptūns atdrāžas motorlaivā, kurai uz ūdensslēpēm seko divi viņa pavadoņi, melni kā mori. Uz moliņa gaida divas nāras un baseins, kurā Neptūns regulāri pamērcē kājas, kas «atkal kļuvušas sausas».

Neptūns ir asprātīgs, laipns, pacietīgs, uzmanīgs un veikls, tāpēc bērni darbojas brīvi un atraisīti, kopīgi atceras par labākajām nometnē pavadītajām dienām, parāda, ko un kā dziedājuši, dejujuši, vingrojuši, spēlējušies. Kamēr divās komandās sadalījušies bērniņi joņo pa nometnes teritoriju, meklējot Neptūna atsūtītās un brīnumainā kārtā pazudušās vēstules, kamēr Udeņu valdnieks no laivas dibena ceļ labvēlīgu sponsoru sagādātās dāvanas, ir istā reize pajautāt **Andrim Bērziņam** par Latvijas Bērnu fonda aktivitātēm.

— Bērnu fonds šādas nometnes bērniem invalīdiem palīdz organizēt jau septīto gadu pēc kārtas. Šogad valstī darbojas astoņas nometnes bērniem ar dažādām slimībām — ar cerebrālo trieku, vājrēdzīgiem, akliem, tiem, kas sirgst ar leukēmiju. Tās bija Preiļu rajonā, Rēzeknē, Pļaviņās, Talsos, Rojā un citur.

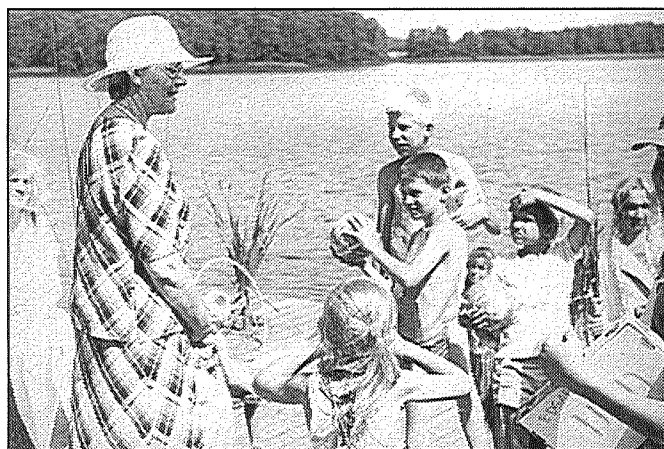
— Vai Bērnu fonda sponsorē šīs nometnes?

— Mēs meklējam šos sponsorus. Nometnes ir ļoti dārgas. Viena bērna uzturēšana nometnē divu nedēļu laikā maksā — lētākais — 45 lati.

— Vai Bērnu fonda darbība pieaug apjomā, tas ir, vai šo bērnu invalīdu kļūst vairāk?

— Viņu kļūst vairāk, bez tam kļūst precīzāka arī uzskaitē, jo līdz šim par daudziem nebija ziņu. Labklājības ministrija izveidojusi Valsts reģistru, kurā šie bērni uzskaitīti. Statistika liecina, ka piedzimst ļoti daudz bērnu ar dažādiem attīstības traucējumiem, defektiem, invalīdi. Valstī ir apmēram septiņi tūkstoši bērnu invalīdu. Bērnu fonds aprūpē ne tikai invalīdus, pavisam nesen tepat kaimiņos — Krāslavā — esam uzceļusi bērnu sociālās rehabilitācijas centru, kurā iekārtosim arī darbnīcas. Ierīkosim slimnīcu Baltezerā. Esam uzceļusi patversmi Rīgā, ierīkots klaiņojošo bērnu centrs. Objektiem izmantoti gan pašvaldību

● Aina Ulmane jautā bērniem, kā patikusi nometne.

līdzekļi, gan individuālie sponsoru ziedojumi. Bērnu fonds organizē ārvalstu humāno palīdzību, talantīgiem bērniem piešķir stipendijas, veicam dažādas citādas darbības.

— Kā jūs vērtējat nometni «Eikša stariņš»?

— Esmu bijis šeit vairākas reizes, nometne ļoti patīk. Gan vieta, gan cilvēki, kas nometnē strādā. Jo jālieliek mazliet vairāk nekā tikai darbs. Jālieliek vēlēšanās, entuziasms, spēja sekot līdz un būt atbildīgam par bērnu visas divdesmit četras stundas diennaktī.

— Vai šāda nometne divu nedēļu garumā nav kā piliens jūrā, salīdzinot ar tām ciešanām, kas bērnam jau bijis jāpiedzīvo, kas viņu gaida tālāk un salīdzinot ar bērnu invalīdu faktisko skaitu?

— No piliena sākas lietus. Ja statistika rāda par tūkstošiem ubagojošu, bet jums ir iespēja palīdzēt trijiem, tad būs palīdzēts vismaz trijiem. Visvieglāk ir paiet garām.

Latvijas Valsts prezidenta dzīvesbiedre **Aina Ulmane** labi zina valsts mazo grūtdieņu dzīvi, viņa ir apmeklējusi gan vietas, kur mitinās no nelabvēlīgām ģimenēm izglābti bērni, gan mazo klaidoņu patversmes, gan bērnu invalīdu nometnes, gan bērnu slimnīcas, centusies atbalstīt to darbību morāli un materiāli.

— Uz kādām pārdomām un uz kādu rīcību jūs, Ulmanes kundze, vedina saskarsme ar tiem Latvijas bērniem, kas ir dzīves pabērni? Ko jūs varat teikt par šo nometni?

— Ir ļoti labi, ja ir iespēja bērniem noor-

ganizēt šādas nometnes. Šeit aprunājos ar dažiem bērniem, un no viņu teiktā varu novērtēt šo nometni. Man šķiet, ka šeit ar bērniem strādā ļoti labs pieaugušo kolektīvs. To var redzēt. Bērni ļoti uzticas pieaugušajiem, aprunājas, nav nobijušies. Man patīk tas, ka bērni neliekas traucēti par mums, lielajiem, kas sēžam šeit zem šī koka. Vienīgi žēl, ka nav vairāk šādu iespēju rīkot nometnes.

Jā, slimo bērnu ir daudz, un viņu nepaliek mazāk. Tādēļ, ka mums ir ļoti daudz tādu vecāku, no kuriem citādus bērnus nevar nevaram sagaidīt. Tie varbūt ir skarbi vārdi, bet tiem vecākiem, kas mazāk domā par bērniem, viņu ir vairāk, bet tiem, kuri ļoti domā par to, kas no viņu bērniem izaugs, viņu ir mazāk. Rezultāts ir tāds, ka valstī diezgan daudz līdzekļu iznāk atvēlēt bērniem, kuriem nav vecāku. Es vienmēr esmu uzskatījusi, ka mums vairāk vajadzētu strādāt ar ģimenēm tad, kad šī ģimene vēl spējīga atbildēt par bērniem. Varbūt šajā mirklī tas liekas kā lieka naudas izdošana, bet īstenībā, ja būtu sociālie darbinieki, kuri strādātu ar ģimenēm, tas būtu daudz lētāk nekā tad, ja bērns jau ir jāsūta uz patversmi. Šis patversmes domātas, lai bērns no viņām atgrieztos ģimenē, kura ir sapratusi, kā tas ir — dzīvot bez savas bērna, taču diemžēl viņš atgriežas tādā pašā vidē, no kuras bija paņemts.

Es pati esmu nākusi no ģimenes, kurā bi-

● Vai haizivis ir tās zivis, kas saka — hai? Vai pēc rīta krosa, pusdienu krosa, launaga krosa, vakariņu krosa jūs skrējāt arī piena krosu? Vai četrpadsmit dienas nozīmē četrpadsmit Eikša dienas vai citas dienas? Vai peldēt iemācījās arī tie, kas sākumā neprata peldēt? Ir gan Neptūns āķīgs vecis ar saviem visādajiem jautājumiem. Bet nēmaz ne tik vecs diskortmā vai vingrojumos. Neptūna (no labās) tēlā ļoti veiksmīgi iedzīvojas nometnes audzinātājs Valdis Kudiņš.

ja pieci bērni, mēs augām pēckara apstākļos, toreiz bija nesalīdzināmi grūtāk nekā šodien. Uzskatu, ka toreiz vecāki bija ļoti atbildīgi par saviem bērniem. Tagad man nācies ļoti bieži satikt cilvēkus, kuriem šķiet, ka tā ir valsts lieta — viņa bērni, ka tā nav viņa lieta. To ir sāpīgi saprast. Jo vecākiem atbildības izjūtai jābūt ne tikai par to, lai bērns nāk pasaulē. Galvenais — lai viņš varētu izaugt normālos apstākļos.

Mans viedoklis ir tāds — ģimenei jā rūpējas par saviem bērniem. Ļoti bieži jā sastopas ar uzskatu — valsts dod tik mazu bērnu pabalstu, ar to nevar bērnus uzturēt. Tad es pajautāju — cik tad jūs pats šajā lietā darāt?

Balvas sadalītas, nometnes pavāre klāj pusdiengaldus, ciemiņu vestie augļi, lielā torte gaida deserta brīdi. Vēl vienai Eikša vasarai pielikts punkts. Par izdekušos šo nometni atzina gan nometnes rīkošanas entuziaste un vadītāja Valentīna Liniņa, kas vairākas vasaras jau ir gādājusi par mazo invalīdu labsajūtu šajā nometnē, gan Bērnu fonda rajona nodaļas priekšsēdētāja Vaira Vucāne.

L.Rancāne
J.Silicka foto

Jaunaglonas sieviešu ģimnāzijas 70 gadu atcere

Jaunaglonas lauksaimniecības skolas muzejs organizē Jaunaglonas sieviešu ģimnāzijas dibināšanas 70. gadadienas atceri. Tā paredzēta 13. augustā. Muzeja vadītāja Irēna Ancāne pastāstīja, ka ģimnāzijas pastāvēšanas laikā no 1927. līdz 1944. gadam notikuši vairāk nekā desmit izlaidumi, bet skolas absolventes izklīdušas visā plašā pasaulē. Muzejam uzsākta sarakste pat ar Čilē dzīvojošu absolventi. Uz atceres svinībām jau pieteikušās dalībnieces no tuvākām vietām — Preiļiem, Balviem, Riebiņiem, Aglonas, gan arī no tālienes — Anglijas.

L.Rancāne

PSRS pases zaudē juridisko spēku

Pilsonības un imigrācijas departamenta rajona nodaļas priekšnieks Pēteris Upenieks informēja, ka pēc šī gada 1. novembra bijušās PSRS pases ar iedzīvotāja reģistra atzīmi netiks atzītas kā dokuments, tās zaudēs savu juridisko spēku. Tādēļ iedzīvotāji tiek lūgti līdz 1. novembrim pases nomainīt. Preiļu rajonā vēl ir aptuveni 3700 veco pasu īpašnieku.

Svarīgs jauninājums nepilsoņiem — Latvijas Republikas Ārlietu ministrija saņēmusi oficiālu notu no Krievijas Ārlietu ministrijas, kurā tā paziņo, ka atzīst par derīgām ieeļošanai savā valstī Latvijas nepilsoņu pases. Līgums par to tika parakstīts jau jūlija sākumā. Vienošanās stājas spēkā 30 dienas pēc līguma parakstīšanas. Nepilsoņu pasu īpašnieku ievērtībai — bezvīzu režīms ir arī, braucot uz Dāniju, Igauniju, Lietuvu, Singapūru. Nepilsoņi pases var mainīt līdz 2000. gadam, taču

ja tuvākajā laikā iecerēts ceļot. lūgums tās nomainīt savlaicīgi.

Tuvākajā laikā Latvijas iedzīvotāji uz Zviedriju varēs ceļot bez vizām. Ministru kabinets akceptējis Latvijas un Zviedrijas līgumu par vīzu režīma atcelšanu, ko parakstīja 4. augustā Zviedrijā. Līgums paredz, ka abu valstu pilsoņi drīkstēs uzturēties otrā valstī 90 kalendāra dienas. Ārlietu ministrs V.Birkavs ir paziņojis, ka pēc tam, kad šis līgums un līgums par vīzu režīma atcelšanu ar Somiju būs stājušies spēkā, izveidosies bezvīzu režīma zona starp Baltijas valstīm un Skandināviju. Patlaban Latvijas iedzīvotāji bez vizām var doties uz Dāniju, Islandi, Norvēģiju, Čehiju, Igauniju, Lietuvu, Īriju, Lielbritāniju, Poliju, Slovākiju un Ungāriju. Šogad Latvija plāno ieviest bezvīzu režīmu ar Maltu, Slovēniju un, ļoti iespējams, arī ar Šveici.

I.Pastare

Līdz 20. augustam visās pasta nodaļās un pie lauku pastniekiem var abonēt laikrakstu «Novadnieks» septembrim un šī gada pēdējam ceturksnim.

Apliecinini sevi!

Šo ārzemju žurnālus apceļojušo karikatūru sievietes atpūtas nometnes «Atelpa» organizētāji ņēmuši par savu emblēmu. No bezcerīgas bezizejas situācijas var izkļūt, ja nepaļaujas nolemtībai. Latviešiem ir sava tēma par vardi un bezizeju, — viena noslikst pienā, otrā kuļas, kamēr to sakul sviestā un uzelpo uz sviesta pikas. Interesanti — kāpēc tieši varde izmantota tēmai par izkuļšanos no briesmām?

Atbildi nepaspēju apcerēt, kad veras durvis, un no ēdnīcas namiņa izbirst sievietes bariņš, kā arī mājasmāte — Ainas kundze. Aina Kravale, ārste no Preiļiem. Viņa arī informē, kas notiek šajā jaukā vietā pie Zolvas ezera, akciju sabiedrībai «Preiļu siers» piederošajā atpūtas kompleksā.

— Šeit apmetusies starptautiskas sievietes organizācijas «Atelpa» atpūtas nometne. Tā notiek katru gadu citā vietā. Nometnes organizētāji galvenokārt ir Mīnsterē dzīvojošie latvieši Zuze Sils, Anda Šilde, Rudīte Brūvere. Šī ir daļēji slēgta organizācija, tajā var iestāties tikai ar kādas biedrenes rekomendāciju. Pašreiz šeit apmetušās 38 sievietes no Latvijas, Īrijas, Vācijas, Zviedrijas. Nometne tiek uzturēta par «Atelpas» fonda līdzekļiem, par kuru rūpējas jau minētās Mīnsterē dzīvojošās latvietes un vēl liels skaits palīgu, bez tam daļu izdevumu sedz pašas nometnes dalībnieces. Organizācijas rajona nodaļa sadarbojas ar Preiļu sievietes klubu.

Apmēram pērnā gada oktobrī nāca piedāvājums nometni organizēt mūsu novadā. Līdz tam tādas nometnes bija Liepājā, Limbažos, Cēsu rajonos, kur biju gan es pati, gan dažas citas rajona sievietes. Esmu personīgi pazīstama ar minētajām sievietēm no Mīnsteres, nebija ērti atteikties no priekšlikuma, tāpēc nācās vien ķerties pie organizatoriskā darba.

Šo problēmu nebūtu atrisinājusi bez akciju sabiedrības «Preiļu siers» direktora Jāzepa Šņepsta ļoti nesavtīgās pretimnākšanas. Uzņēmuma atpūtas bāze bija pamesta, nolaista vieta. Divu mēnešu laikā uzceltas divas jaunas mājiņas, pārējās saremontētas, tajās ierīkotas duša ar siltu ūdeni, citas labierīcības, nopirkta jaunas gultas, veļa. Necerēju, ka tik īsā laikā visu var paveikt. Kad ieradās pirmās nometnes dalībnieces, pa vārtiem vēl brauca prom pēdējā automašīna ar būvgružiem. Gribu teikt, ka rūpnīcas direktors ir ļoti gaišs cilvēks, kas saprata mūsu vajadzību un tik labā līmenī to visu paveica.

Ūdens, priežu gaiss, ar dažādām nodarbībām pilnās dienas, somu pirts, izbraukumi un viss pārējais ļoti patīk mūsu viesiņiem, bet par to labāk jautāt viņiem pašiem. Katra no šīm sievietēm ir personība. Viena no organizācijas prasībām ir tāda, ka jaunas biedrenes jāuzņem tādas, kas spēj kaut ko iemācīt pārējām. Tāpēc mūsu nometnē ir visdažādāko nozaru pārstāves, mēs gan gleznojam, nodarbojamies ar rotu gatavošanu, keramiku, vingrojam, dziedam, gan klausāmies lekcijās par ļoti nopietnām tēmām. Ir mākslinieces, arheoloģes, jaunsaimece, kas prot cept kolosālu maizi, šefpavāre no Rēzeknes, kas prot fantastiski garnēt galdu, ārstnieciskās fizikultūras speciāliste, psiholoģe...

Piemēram, šodien profesore no Jelgavas,

● Ineta Laure (no kreisās), Aina Boža, Ingrida Freimane un preliete Silvija Brice ar vislielāko nopietnību ķerušās pie izšūšanas.

● Aina Kravale metusi pie malas darbu un uz nedēļu kļuvusi par nometnes «Atelpa» priekšnieci.

● Baiba Rivža un Madlēna Buckley papildinām saelpojušās silti dzintaraino priežu gaisu.

● Dagnija Svarāne ieradusies ar darbarīkiem un stieples rituli, no kura kōpīgi darina latgaļu senajos izrakumos atrastajām rotām līdzīgas greznumlietas.

viena no vadošajām ekonomistēm republikā stāstīja par biznesa plāniem, šodien notika arī nodarbes psiholoģija. Mēs analizējām sevi, savas izjūtas, mācījāmies noteikt, ko un cik varam un protam dot citiem.

— Vai tik sarežģīta nodarbošanās atbilst nometnes nosaukumam «Atelpa»?

— Jā! Mūsu devīze — «Apliecinini sevi». Mēs katra sevi šeit apliecinām. Mēs atelpojam no ikdienas. Bet var jau arī nepiedalīties šajās nodarbībās. Var visu dienu peldēties, sauļoties. Tomēr visas ļoti vēlas darboties līdzi.

ensijas vecuma kungs Alberts Zaubris bija vienīgais vīriņu kārtas pārstāvis nometnē. Šī uzturēšanās šeit viņam piedodama, jo Alberts Zaubris no Toronto Kanādā šo tālo ceļu mērojis, lai pavadītu vienu no nometnes dalībniecēm. Nekad agrāk viņam nav nācies būt Latgalē, tāpēc

● Toties keramiķe Māra Kalniške (no kreisās) iemācījusi strādāt ar mālu.

brauciens esot kā interesants piedzīvojums. Taču vaicāts par Latgales iespajdiem, atbildēja izvairīgi, nu, cilvēki jau nedzīvo tik bagātīgi kā Savienotajās Valstīs vai Kanādā. Pēc vairāk nekā piecdesmit svešatnē pavadītiem gadiem viņš šeit nevarētu pierast. Tomēr cilvēkiem, kas mīl dabu, un viņš esot dabas milētājs, šī apkārtnē ir brīnišķīga.

Ar Zaubra kunga palīdzību uzdevu jaunatnū Madlēnai Buckley, kas Īrijā universitātē studentiem māca sociālās zinības. Atbildot par šīs nometnes iespajdiem viņa teica, ka patīkot, sajūsmā esot par dabu, par visu darbošanos.

Baiba Rivža, Latvijas Lauksaimniecības universitātes ekonomikas fakultātes profesore, par «Atelpu» izteicās šādi:

— Man šeit ļoti patīka. Es stāstīju par sievietes uzņēmējdarbību Latvijā, par iespējām, ko varam izmantot pašreiz, ko varētu darīt nākotnē. Bet kā cilvēkam man ļoti patīka tas, ka Latgales sievietes ir izveidojušas šo nometni, ka dalībnieces tik kuplā skaitā ieradušās, ka visas ir ieceru pilnas, ka var just — šinī novadā ir spēki, kas nākotnē Latgali padarīs par bagātu, spēcīgu novadu.

— Vai jūs šeit gūvat nometnes nosaukumā solīto atelpu?

— Jā. Jo atelpa ir mainība. Nometne deva iespēju gan uzzināt ko jaunu, gan atpūsties šajā gaisotnē.

— Es nebiju gaidījusi, ka šeit patiešām būs tik jauki. Cerēju, ka būs ezers, bet ka tas būs tik silts, tik skaists un jauks, nebiju gaidījusi. Kompānija ir ļoti jauka, patīkama un laba, un šeit gūstu to atelpu, ko gribēju, — to teica rīdziniece Zane Gaile, pasniedzēja Medicīnas akadēmijā.

Valmieriete Aina Boža, brīvmāksliniece,

kā viņa teica par sevi, ar brīnišķīgajām dāmām kopā esot padziedājusī. Pateicīga par iespēju tā kārtīgi atelpoties pie brīnumjaukā Zolvas ezera. Zane, Aina un vēl vairākas kundzes apmetušās pirts otrajā stāvā pie gara galda, baltiem šuvekliem rokās. Kā tas ir, ar lāpāmo rokās savās atelpas dienās? Aina atsmaidīja, ka topot krekliņi noslēguma ballei, un ka apšujamas ģimenes mājās neesot. Tāda ir skolotāji no Tukuma Ingridai Freimanei, divu bērnu māmiņai, bet šeit, nometnē, pirmo reizi mūžā viņa kaut ko gatavojusi no metāla. Dagnijas vadībā izveidota ķēdīte, bet pēc tam — krellītes no māla. Ingrida piedalījās jau otrā nometnē, katrai no tām bijis kaut kas atšķirīgs, taču tās vienojuši gaišie cilvēki, gaišās sievietes, kas tajās darbojās.

Ineta Laure pārstāvēja sabiedrisko organizāciju «Latgales ģimenes atbalsta centrs» un bija ieradusies no Rēzeknes, Dagnija Svarāne — arheoloģe no Rīgas.

Aina Kravale un Anita Muzikante, kas akciju sabiedrībā «Preiļu siers» nodarbojas ar reklāmas lietām, izrādīja glītās mājiņas, kas pēc šīs nometnes darbošanās beigām uzņems jebkuru atpūsties gribētāju individuāli vai ar ģimeni. Pulksteņa rādītāji tuvojās stundai, kad bija paredzēts brauciens uz muzeju Aizkalnē, uz gleznu izstādes atklāšanu, bet novakarē — ekskursija uz Aglonu, pēc tam — sadziedāšanās ar Greižu ģimenes ansambli.

6. augustā nometnes viesiņās atvadījās no Zolvas ezera. Darbs, ģimenes, pienākumi ievilkā tajā mūžīgajā virpulī, no kura izkļūt tiko katra, bet, tikusi ārpusē, atkal alkst pēc saviem mūžīgajiem sievietes pienākumiem.

L.Rancāne
J.Silicka foto

«Turības» zirgaudzētava «Sējējā» saņem 92,5 punktus

Kā pastāstīja rajona lauksaimniecības departamenta direktora vietnieks Jānis Desainis, lauksaimnieciskās ražošanas grupā, kurā ietilpst augkopība, dārzkopība un lopkopība, šogad konkursam «Sējējs» pieteicās tikai paju sabiedrības agrofirma «Turība» zirgaudzētava. Rajona un republikas komisiju vērtējums gandrīz sakrita. Republikas komisija zirgaudzētavai piešķīra 92,5 punktus no 100 iespējamiem.

J.Desainis atzīmēja, ka viens no galvenajiem iemesliem, kāpēc konkursam pieteicās tikai viens kandidāts, ir pārāk augstie nosacījumi. Piemēram, augkopībā drikstēja piedalīties saimniecības, kurām ir ne mazāk kā 30 hektāri zemes, dārzkopībā — ne mazāk kā 5 hektāri. Ierobežoja arī tas, ka tie, kas jau ir piedalījušies, nevar konkursā startēt divus gadus, bet konkursa uzvarētāji — trīs gadus.

I.Pastare

Sen lolotā sapņa īstenošanās

Sākot no pirmdienas, Jāņa Raiņa literatūras un mākslas vēstures muzeja lielajā izstāzē zālē apmeklētāji varēs pakavēties Helēnas Svilānes Kuzminas gleznu pasaulē. Mākslinieces viens no klusākajiem sapņiem bijis izstādīt savus darbus Jasmuižā. Jautāju, kāpēc tieši Jasmuižā.

«Latgale mani pievelk, un šī vieta it īpaši. Tā mani suģestē. Varbūt tāpēc, ka tā ir Raiņa vieta. Uzskatu, ka te ir viens no Latgales gara centriem. Jasmuižā valda īpaši labvēlīga aura.» Kaut gan māksliniecei bijušas tik daudzas izstādes (arī Preiļos), vedot gleznas uz Jasmuižu, viņa uztraukusies. Jāpiemin, ka māksliniece dzimusi un skolotusies Rīgā, taču tagad par dzīves un darba vietu izvēlējusies Latgali.

Izstādes atklāšanā lūdzu H. Svilāni Kuzminu pastāstīt par to, kā darbi top, kas viņu iedvesmo. Gleznas tiek radītas vakara stundās. Tuvojoties vakaram, māksliniece it kā atstājas, ka iekļauties darbā esot grūti. Pāreja no ikdienas uz mākslas pasauli prasa piespiešanos. Darbi top mistiski, nesaprotami. Sākot gleznot, māksliniece nezina, kāds būs rezultāts. Ideja attīstās darba procesā. Akcents tiek likts uz krāsām, tajos vērojams krāsu ekspresionisms. Par krāsām viņa pati saka: «Es uzlietu krāsu, un liekas — kaut kas sa-

● Māksliniece un viņas darbi.

J. Silicka foto

kustas, gribas klāt nākošos toņus. Krāsu spēle man palīdz atrasties. Man patīk spilgtas krāsas. Es salieku kontrastus un tad jūtos labi.» Kaut gan darbos dominē spilgtie toņi, mīļākā esot baltā krāsa. To griboties klāt vēl un vēl. Citu mākslinieku darbos H. Svilāne aprīņojot detalizāciju, taču pati labprātāk rada abstraktas gleznas. Pilnīgi abstrahēties ir grūti, tādēļ kā

impulsus, kā saikne ar realitāti ir ziedi.

Darbu nosaukumi ir ļoti dažādi: «Nāve», «Sieviete ar masku», «Līdzsvara meklēšana», «Labā un ļaunā cīņa» u.c. Gleznas, man likās filozofiskas un radoši iedvesmojošas, tādēļ domāju, ka katrs tajās saskatīs ko citu. H. Svilāne Kuzmina ir devusi iespēju apmeklētājiem attīstīt savu iztēli.

I.Pastare

Latvijas zemnieku dzīve Dānijas studentes skatījumā

Kā jau «Novadnieks» informēja, Galēnu pagastā no 12. jūlija līdz 1. augustam viesojās Dorte E. Nilsena no Dānijas — Roskildas universitātes Vides departamenta tehnoloģisko un sabiedrisko zinātņu studente. Pirms došanās prom viņa bija ar mieru dalīties iespaidos un secinājumos par redzēto.

Nilsenas mērķis, ierodoties Latvijā, bija vākt materiālus maģistra diplomdarbam. Dorte pēta Latvijas lauksaimniecību mazos apvidos, sīkāk — zemnieku saimniecības īpatnības, sevišķi, viņu sadarbības jomā gan ar vietējām pašvaldībām, gan Zemnieku federāciju, arī šaurākā lokā — radu, kaimiņu savstarpējās palīdzības iespējas. Ļoti būtiski bijis uzzināt, vai un cik daudz paši zemnieki iesaistīti tieši savas produkcijas pārstrādāšanas un realizācijas gaitā.

Dorte E. Nilsena izteica savus pirmos nozīmīgākos secinājumus. Salīdzinot ar tāda paša veida pētījumu, ko Latvijā veikusi pirms trim gadiem, šoreiz viņai radies iespaids, ka cilvēki kļuvuši pieredzējušāki, vairāk pārliecināti par darba mērķi, ir zudusi pirmo gadu neskaidrība un nedrošība. Neskatoties uz valdības pasīvo attieksmi, uz sarežģīto ekonomisko situāciju lauksaimniecībā, zemnieki nopietnāk sākuši plānot un virzīt darbību, cenšoties rast savu saimniecības modeli.

Būdamā gan lielākās, gan mazākās saimniecībās, daņu studente pārliecinājusies, ka Latvijas zemnieku ģimene ir spiesta

ārkārtīgi smagi fiziski strādāt, lielos apjomos. Un pamatā vienīgais atbalsta punkts — radu, kaimiņu palīdzība, tieši tehniskā nodrošinājuma ziņā.

Īpatnēji Dortei liekas tas, kā Latvijā zemnieku saimniecībā strādā sievietes. Pretstatā Dānijai, kur sievietes strādā kādā nozarē ārpus mājas, Latvijā sievietes pamatā darbojas mājās, pie lopiem, arī uz viņu pleciem gulstas lielais darba smagums. Dānijā visus smagos lauku darbus galvenokārt veic vīrieti.

Atšķirībā no Dānijas, Latvijas zemnieki ir beztiesīgāki. Dānijā produkcijas pārstrādes uzņēmumi galvenokārt pieder pašiem zemniekiem. Latvijas zemnieki nevar iespaidot cenu politiku, kontrolēt apstākļus, kādā veidā produkcija tiek realizēta. Dorte Latvijas lauksaimniekiem gribētu novēlēt — neskatoties uz to, ka viņi aizņemti individuālā darbā, rast iespēju attīst savstarpējo sadarbību, lauksaimnieku organizāciju, zemnieku biedrību, asociāciju veidošanas darbu. Kaut gan tas prasīs lielus pūliņus, enerģiju un laiku, kas jātrauj no tiešā darba saimniecībā, tomēr daņu pārstāve uzskata, ka tikai tāda veida ir iespējams veidot pietiekami stipru un tāda veida saimniecību, kas pati var ietekmēt lēmumu pieņemšanu, kontrolēt situāciju sev par labu valsts ekonomikā. Piemēram, lauksaimnieku apvienības varētu veidot, balstoties uz kādas palīdzības attīstību noteiktā specializāciju grupā, kas veicinātu ražošanu

un varētu ietekmēt ekonomiku. Dānijā šādai lauksaimnieku sadarbībai ir sena vēsture. Jau trešā paaudze, kas izjūt šāda veida saimniecības pozitīvo ietekmi un ir pārliecināta, ka tas ir labākais variants.

Dānijas studente savāko informāciju par Latvijas lauksaimnieku uzskatiem, izjūtām, iespējām šīs dienas situācijā nogādāšot tām organizācijām Dānijā, kuras atbild par sadarbību ar Latviju.

Lielu paldies Dorte izsaka tām amatpersonām no rajona lauksaimniecības departamenta, kuras rūpējās, lai veidotos veiksmīgi pētījuma apstākļi. Vissirsnīgākā pateicība pašiem zemniekiem, kuri sprāgajā darba laikā atrada brīvu brīdi, lai gan parādītu savu saimniecību, gan parunātos ar viņu. Dorte jutusi lielu laipnību, viesmīlību un draudzīgu attieksmi ģimenēs, kurās dzīvoja. Savu pētījumu daņu studente turpinās Liepājas rajonā.

Runājot ar cilvēku, kurš te ieradies no citas valsts, redzot viņas ieinteresētību, rodas secinājums — vai Latvijas valdībai nevajadzētu padomāt par šāda veida pētījumiem? Domāju, būtu nepieciešams nodrošināt iespējas sociologiem tieši iepazīties, pavērot Latvijas lauku cilvēku reālo ikdienā, problēmas, ar kurām viņi saskaras. Iepazīstoties ar pētījuma rezultātiem, valdības vīri varētu drošāk un pārliecinotāk pieņemt likumus, kas aizstāvētu zemnieku intereses, viestu stabilitātes izjūtu.

I.Pastare

Aglonas padomes deputāti nolemj neierobežot satiksmi 15. augusta svētkos

Aglonas pagasta padomes deputāti kārtējā sēdē lēma par Vissvētākās Jaunavas Marijas Debesīs uzņemšanas svētku norisi 13.-15. augustā, kas ik gadus pulcē miljāgas ļaužu masas. Kā «Novadnieku» pēc padomes sēdes informēja pagasta padomes priekšsēdētājs Antons Bēķis, deputāti nobalsojuši par lēmumu 13.-15. augustā ceļa posmā «Aglonas stacija — Aglona» un Aglonas ciematā valsts un pašvaldības ceļos un ielās neierobežot transporta kustību.

Pieņemts lēmums, ka Aglonas pagasta padome neiebilst, ka Aglonas bazilika ir izbraukuma tirdzniecības organizatore Jaunavas Marijas svētku laikā 13.-15. augustā Aglonā. Lēmumā paredzēts atļaut Aglonas

bazilikai saskaņā ar Latvijas Republikas Ministru kabineta noteikumiem Nr. 201 13.-15. augustā tirdzniecības vietas ierīkot uz Aglonas bazilikas zemes Aglonas svētvietas aizsardzības zonā, izņemot sakrālo laukumu, valsts un pašvaldības ceļus, ielas un stāvlaukumus, ne tuvāk kā pieci metri no braucamās ceļa vai ielas daļas, vai stāvlaukuma malas. Izbraukuma tirdzniecībā atļauts tirdzniecības ar visām nepārtikas un pārtikas precēm saskaņā ar Preiļu rajona vides veselības centra norādījumiem, izņemot alkoholiskos dzērienus.

Šo lēmumu komentējot, Antons Bēķis teica, ka jau pagājušajā gadā pagasta padome bija atļāvusi 13.-15. augustā neierobežot transporta kustību minētajā ceļa

posmā un Aglonas ciematā, un pagasta saimnieki esot pārliecinājušies, ka viss noritēs normāli.

Taču daudzi svētku dalībnieki, kam pagājušajā gadā no Aglonas nācās izbraukt 14.-15. augusta naktī, kad lielā satiksmes līdzekļu skaita dēļ bija jāpakļaujas policijas satiksmes regulētājiem, izteica neapmierinātību. Pakļaujoties norādījumiem un izbraucot no Aglonas ziemeļu virzienā, pēc tam naktis tumsā grūti orientēties lauku ceļu krustojumos, lai nokļūtu līdz Daugavpils — Rēzeknes šosejai. Antons Bēķis piekrita, ka attiecīgajām organizācijām tiešām jāparūpējas par biežāk izvietotām norādēm un pilnīgāku informāciju.

L.Rancāne

Policijas ziņas

(no 28. jūlija līdz 4. augustam)

Nesavaldā Audi

■ 2. augustā G.Tretjakovs, vadot automašīnu Audi-100, Līvānos, Rīgas ielā iebrauca kokā. Bojāts auto.

■ 3. augustā R.Ruskulis, braucot ar Audi-100, ceļa «Kasfire — Kapriņi» 15. kilometrā nobrauca no ceļa un apgāzās. Vadītājs un pasažieris Ž.M. nogādāti slimnīcā.

■ 4. augustā J.Sproģis, vadot Audi-80, Līvānos, Rīgas ielā nobrauca no ielas un apgāzās. Pasažieris J.G. nogādāts Līvānu slimnīcā, bojāts auto.

Tēvs nosit zīdaiņi

■ 24. jūlijā no Preiļu mežniecības pazuda televizors un videomagnetofons. Ierosināta krimināllieta.

■ 28. jūlijā Līvānu mākslas skolā izdauzīts loga stikls. Pārbaudi veic nepilngadīgo lietu inspekcija.

■ 29. jūlijā līvānietis Viktors Reinis atkārtoti gada laikā vadīja transporta līdzekli alkohola reibumā stāvoklī. Ierosināta krimināllieta.

■ 30. jūlijā Līvānu iedzīvotājs Jānis Zalāns, kam ar tiesas lēmumu uz laiku atņemta vadītāja apliecība, vadīja transporta līdzekli bez vadītāja apliecības un alkohola reibumā. Ierosināta krimināllieta. Preiļu slimnīcā ar miesas bojājumiem nogādāts Galēnu pagasta iedzīvotājs I.L. Notiek apstākļu noskaidrošana.

■ 31. jūlijā konstatēta nelikumīga meža izciršana Vārkaņas pagasta Jezupovā. Notiek apstākļu noskaidrošana.

■ 2. augustā Preiļu slimnīcā ar traumām nogādāti Preiļu iedzīvotāji A.B. un A.T. Notiek apstākļu noskaidrošana. Preiļos, Liepu ielā 10 pazuda A.Z. piederošs velosipēds. Aglonas pagasta Terehovā savās mājās atrasts miris piecus mēnešus vecais A.Šeinovs. Izmeklēšanā konstatēts, ka nāve iestājusies no smagiem miesas bojājumiem, kurus, sitot ar dūri, nodarījis mirušā tēvs. Ierosināta krimināllieta. Aizdomās turētais aizturēts.

■ 4. augustā Līvānos pie mājas Rīgas ielā 44/46 aizdegās šķūniši. Notiek lietas noskaidrošana.

■ 5. augustā neuzmanīgs apiešanās ar uguni rezultātā nodega I.C. pirts Galēnu pagasta Indānos.

■ 6. augustā Preiļu slimnīcā ar miesas bojājumiem nogādāts Preiļu iedzīvotājs J.G. Notiek apstākļu noskaidrošana.

Dūru varoņi ģimenēs

■ 28. jūlijā J.Sidorovs Preiļos, Latgales ielā 20 sarīkoja ģimenes skandālu. Sastādīts administratīvais protokols.

■ 29. jūlijā E.Skrūzmanis izraisīja huligāniskas darbības Līvānos, Krasta ielā 6-9. A.Matvejevs alkohola reibumā izdarīja huligāniskas darbības Aizkalnes pagasta 1 Vucānos. P.Grīgalis alkohola reibumā sarīkoja ģimenes skandālu Preiļos, Celnieku ielā 9-46.

■ 30. jūlijā Aglonas iedzīvotājs J.Zubaks, būdams alkohola reibumā, apvainoja policijas darbiniekus un izrādīja fizisku pretošanos aizturēšanas brīdī. Sastādīts administratīvais protokols.

■ 31. augustā I.Novikovs sarīkoja ģimenes skandālu Preiļos, Saules ielā 10. D.Firsovs izdarīja huligāniskas darbības pret V.G. Preiļos, Daugavpils ielā 25-3. Sastādīts administratīvais protokols. V.Pastars sarīkoja ģimenes skandālu Sutros. A.Zazerskis izdarīja huligāniskas darbības Rudzētos, Mehānizatoru ielā 23-8.

■ 3. augustā J.Znotiņš sarīkoja ģimenes skandālu Sutru pagasta Kauparniekos. V.Vuškārnies sarīkoja ģimenes skandālu Līvānos, Zaļā ielā 8-16. Oficiāli brīdināts.

■ 4. augustā P.Upenieks, būdams alkohola reibumā, kārtējo reizi sarīkoja ģimenes skandālu Preiļu pagasta Moskvīnā. Materiāls nosūtīts tiesai.

Nelikumīgi tirgo alkoholiskos dzērienus

■ 30. jūlijā A.Piskunovs Preiļos, Saules ielā 7 nelikumīgi tirgoja alkoholiskos dzērienus. Naudas sods — 150 latu.

■ 31. jūlijā nelikumīgi alkoholisko dzērienu tirdzniecībā piekerta M.Verze Rušonas pagasta Gelenovā. Sods — 100 latu.

■ 4. augustā N.Ivanova Preiļos, Brīvības ielā 39-3 nelikumīgi tirgoja alkoholiskos dzērienus. Sods — 100 latu. A.Aleksejeva Preiļos, 1. Maija ielā 4-2 nelikumīgi tirgoja alkoholu. Sodīta ar 150 latu naudas sodu.

Pēc rajona policijas nodaļas ziņām informāciju publicēšanai sagatavoja L.Rancāne

Trešdiena, 13. augusts

LATVIJAS TV I	18.40 Leļļu namiņš.	22.30 Unibankas lietišķās ziņas.	18.35 Uzmini melodiju!	uz divām ielām.
7.30 Dzīvoklis. 23. sērija.	18.50 Draudzības spēle hokejā.	22.35 Pulkvedis Šabērs.	19.00 Zaudētā meklējumos.	13.50 Nou hau.
7.55 Milagrosa. 78. sērija.	Latvija — Baltkrievija.	Filmas turpinājums.	19.45 Labu nakti, mazuļi!	14.05 Teleskops.
18.00 Ziņas.	21.30 Vārds invalīdiem.	23.10 Sirds apziņa.	20.00 Laiks.	14.45 Parlamentārietis.
18.05 Vakariņa pasakas.	22.00 Ziņas.	24.00 Krievijas NTV ziņas.	20.40 Atradenis. Mākslas filma.	15.10 TV veikals.
18.25 Mans būs mans.	22.10 Pārsēšanās nr. 39.	0.40 Sicīlijas klans. 6. sērija.	22.05 Viss, ko paņēmu sev līdzi.	15.20 Veikals.
18.35 Nedēļas vidū.	22.30 No humora vēstures.	KRIEVIJAS SABIEDRISKĀ TV	23.00 Ziņas.	15.25 Mūsu jaunības Brodveja.
18.55 Hameleonu rotaļas.	LNT	5.00 Labrīt!	23.15 Asinsvērēsts.	8. sērija.
441. sērija.	7.00 Picca TV.	8.00 Ziņas.	KRIEVIJAS TV	16.00 Vēstis.
19.20 Krustpunktī.	8.00 Dalasa. 247. sērija.	8.15 Meitene, vārdā Liktenis.	7.00 Vēstis.	16.20 Ziņas.
19.55 Trešā planēta no Saules.	8.50 Koncertmeistare.	9.05 Tēma.	7.25 Jūras līcis.	16.30 Jūras līcis.
32. sērija.	Mākslas filma.	9.50 Dzīvnieku pasaulē.	7.50 Paskaties uz sevi!	16.55 Paskaties uz sevi!
20.30 Panorāma.	10.40 Kristīgā programma.	10.25 Mājas bibliotēka.	8.00 Pareizticīgo kalendārs.	17.05 Jaunā Krievija.
21.05 Tūdaļiņ, tagadiņ.	17.00 LNT ziņas.	10.35 Uzmini melodiju!	8.05 Multiplikācijas filma.	17.40 Preces nosūtām pa pastu.
21.40 Pretspēks. Mākslas filma.	17.05 Marijas stāsts.	11.00 Ziņas.	8.35 L klubs.	17.45 Projekts «Arsenāls»
1. sērija.	117. un 118. sērija.	14.00 Ziņas.	9.10 Santabarbara.	pieāvā...
22.25 Bostonas simfoniskais	18.00 LNT ziņas.	14.20 Multiplikācijas filma.	10.00 Vēstis.	18.00 Santabarbara.
orķestris — mūsdienīgos	18.05 Triks.	14.45 Kaktuss un K.	10.15 TV veikals.	19.00 Vēstis.
ritmos.	18.30 Ģimenes bilde.	14.55 Muzikāls raidījums	10.30 Jaunais Piektais rītenis.	19.35 Labvakar!
23.00 Nakts ziņas.	19.00 LNT ziņas.	berniem.	11.00 Melnais princis Adžuba.	20.20 D.Koperfilda maģija.
23.05 Bostonas simfoniskais	19.05 Dalasa. 248. sērija.	15.15 Džungļu aicinājums.	Mākslas filma. 1. sērija.	3. filma.
orķestris — mūsdienīgos	20.00 LNT ziņas.	15.40 Harijs — sniega cilvēks.	12.15 Cilvēks uz Zemes.	21.15 Hameleons.
ritmos.	20.30 Rin Tin Tins.	16.05 Līdz 16 un...	12.40 Retrošlāģeris.	22.00 Vēstis.
LATVIJAS TV II	20.55 LNT ziņas.	16.30 Apkārt pasaulei.	12.55 Nekustamā īpašuma	22.35 Krievu ciņa.
17.20 TV veikals.	21.05 Finanšu ziņas.	17.00 Ziņas.	veikals.	23.35 Atgriešanās no pagātnes.
17.50 Milagrosa. 78. sērija.	21.10 Pulkvedis Šabērs.	17.20 Meitene, vārdā Liktenis.	13.00 Vēstis.	Teātra izrāde.
18.30 Zemgales TV.	Mākslas filma.	18.10 Sastrēgumstunda.	13.25 Māja, kas atrodas	0.40 Kafējnicā «Obломovs».

Ceturtdiena, 14. augusts

LATVIJAS TV I	21.50 Tas esi tu pats!	22.05 Priekšspēle.	18.35 Džentlmeņu šovs.	13.00 Vēstis.
7.30 Dzīvoklis. 24. sērija.	22.00 Ziņas.	22.30 Unibankas lietišķās ziņas.	19.05 Mana ģimene.	13.25 Ak, ceļi...
7.55 Milagrosa. 79. sērija.	22.10 Vissvētākās Jaunavas	22.35 Kobra. 4. sērija.	19.45 Labu nakti, mazuļi!	14.05 Cik daudz jauku meiteņu!
18.00 Ziņas.	Marijas Debesis	23.25 JAM.	20.00 Laiks.	14.45 Uz gadsimta sliekšņa.
18.10 Latvijas Filharmonijas	uzņemšanas svētki.	24.00 Krievijas NTV ziņas.	20.45 Fantoci — otrā plāna	15.10 TV veikals.
kamerorķestra koncerts.	Krustaceļš. LTS.	0.40 Jaunorleāna — lielais miers.	loma. Mākslas filma.	15.20 Veikals.
18.55 Hameleonu rotaļas.	LNT	15. sērija.	22.40 Maģijas pārdabiskā	15.25 Mūsu jaunības Brodveja.
442. sērija.	7.00 Picca TV.	KRIEVIJAS SABIEDRISKĀ TV	pasauļe.	9. sērija.
19.20 Bilde-96.	8.00 Dalasa. 248. sērija.	5.00 Labrīt!	23.10 Ziņas.	16.00 Vēstis.
19.35 Beverlīhilsa. 96. sērija.	8.50 Draudzene no elles.	8.00 Ziņas.	KRIEVIJAS TV	16.20 Ziņas.
20.30 Panorāma.	Mākslas filma.	8.15 Meitene, vārdā Liktenis.	7.00 Vēstis.	16.30 Jūras līcis.
21.05 Aktuālā ceturtdiena.	10.30 Kristīgā programma.	9.05 Zaudētā meklējumos.	7.25 Jūras līcis.	16.55 Paskaties uz sevi!
21.55 Izmeklēšanas nodaļa.	16.30 Kristīgā programma.	9.45 Ceļotāju klubs.	7.50 Paskaties uz sevi!	17.05 Cilvēki. Nauda. Dzīve.
9. sērija.	17.00 LNT ziņas.	10.35 Mājas bibliotēka.	8.00 Pareizticīgo kalendārs.	17.40 Preces nosūtām pa pastu.
22.50 100% sports.	17.05 Marijas stāsts.	10.40 Padomi kulinārijā.	8.05 Multiplikācijas filma.	17.45 Projekts «Arsenāls»
23.00 Nakts ziņas.	119. un 120. sērija.	11.00 Ziņas.	8.35 Bezgalīgs	pieāvā...
23.05 Gillette.	18.00 LNT ziņas.	14.00 Ziņas.	ceļojums.	18.00 Santabarbara.
LATVIJAS TV II	18.05 Izcilu bēgšanu vēsture.	14.20 Multiplikācijas filma.	9.10 Santabarbara.	19.00 Vēstis.
17.25 TV veikals.	7. sērija.	14.45 Cirka festivāls Anapā.	10.00 Vēstis.	19.35 Labvakar!
17.55 Milagrosa. 79. sērija.	19.00 LNT ziņas.	15.15 Lego.	10.15 TV veikals.	20.20 D.Koperfilda maģija.
18.40 Vidzemes TV.	19.05 Dalasa. 249. sērija.	15.40 Harijs — sniega cilvēks.	10.30 Anonīmie sarunu biedri.	4. filma.
18.50 Leļļu namiņš.	20.00 LNT ziņas.	16.05 Līdz 16 un...	11.00 Melnais princis Adžuba.	21.15 Eiropas meistarsacikstes
19.00 Draudzības spēle hokejā.	20.30 Rin Tin Tins.	16.30 Apkārt pasaulei.	2. sērija.	ūdenssporta veidos.
Latvija — Baltkrievija.	20.55 LNT ziņas.	17.00 Ziņas.	12.10 Jūsu kārta.	22.00 Vēstis.
21.30 O.Mesiāns. Divas daļas	21.05 Finanšu ziņas.	17.20 Meitene,	12.40 Retrošlāģeris.	22.35 Krievu ciņa.
no cikla «Visions	21.10 Dežurējošais eņģelis —	vārdā Liktenis.	12.55 Nekustamā īpašuma	23.35 Kas mēs esam?
de l'Amen» divām klavierēm.	Stefānija. 29. sērija.	18.10 Sastrēgumstunda.	veikals.	0.15 Ādama ābols.

Piektdiena, 15. augusts

LATVIJAS TV I	20.00 Cilvēks zvēru pasaulē.	20.55 LNT ziņas.	19.45 Labu nakti, mazuļi!	13.25 Patiesības mirklis.
7.30 Dzīvoklis. 25. sērija.	20.30 Polija šodien.	21.05 Finanšu ziņas.	20.00 Laiks.	13.50 Sarkanā grāmata.
7.55 Milagrosa. 80. sērija.	21.00 Kaimiņi.	21.10 Aukstā uguns.	20.40 Tieši uz dienvidiem.	14.05 Karaliskā loža.
18.00 Ziņas.	374. un 375. sērija.	Mākslas filma.	17. sērija.	14.45 Krievijas zelta karte.
18.05 Reiz runcis Renārs...	21.50 Abava. Dok. filma.	22.30 Unibankas lietišķās ziņas.	21.40 Skatiens.	15.10 TV veikals.
18.25 Parīze. Dok. filma.	22.00 Ziņas.	22.35 Aukstā uguns.	22.25 Ziņas.	15.25 Mūsu jaunības Brodveja.
18.40 100% sports.	22.10 Šokejošais šovs.	Filmas turpinājums.	22.35 Kara spēles.	10. sērija.
18.55 Hameleonu rotaļas.	22.50 Tvaiks.	23.10 Jaunorleāna — lielais	Mākslas filma.	16.00 Vēstis.
443. sērija.	23.20 Mīlestības misija.	miers. 16. sērija.	KRIEVIJAS TV	16.20 Ziņas.
19.20 Laiks vīriem?	LNT	24.00 Krievijas NTV ziņas.	7.00 Vēstis.	16.30 Jūras līcis.
19.50 Globuss.	7.00 Picca TV.	0.40 Nakts drudzis. 31. sērija.	7.25 Jūras līcis.	16.55 Paskaties uz sevi!
20.20 Rīt, parīt, aizparīt...	8.00 Dalasa. 249. sērija.	KRIEVIJAS SABIEDRISKĀ TV	7.50 Paskaties uz sevi!	17.05 Loškina pļava. Dok. filma.
20.30 Panorāma.	8.50 Mans tētis — ideālists.	5.00 Labrīt!	8.00 Pareizticīgo kalendārs.	1. sērija.
21.05 Vissvētākās Jaunavas	Mākslas filma.	8.00 Ziņas.	8.05 Multiplikācijas filmas.	17.40 Preces nosūtām pa pastu.
Marijas Debesis	10.10 JAM.	8.15 Meitene, vārdā Liktenis.	8.35 Brīvu vietu nav!	17.45 Projekts «Arsenāls»
uzņemšanas svētki	10.40 Kristīgā programma.	9.10 Mana ģimene.	9.10 Santabarbara.	pieāvā...
Aglonā. Galvenā Mise. LTS.	17.00 LNT ziņas.	9.45 Kamēr visi ir mājās.	10.00 Vēstis.	18.00 Santabarbara.
22.10 Klejotājs. 8. sērija.	17.05 Marijas stāsts.	10.20 Mājas bibliotēka.	10.15 TV veikals.	19.00 Vēstis.
23.00 Nakts ziņas.	121. un 122. sērija.	10.25 Spēlējiet, harmonikas!	10.30 Cilvēki. Nauda. Dzīve.	19.35 Labvakar!
23.05 Nauda. 3. sērija.	18.00 LNT ziņas.	11.00 Ziņas.	11.00 Rudens saule.	20.20 D.Koperfilda maģija.
LATVIJAS TV II	18.05 Kabom Kazom.	14.00 Ziņas.	Mākslas filma.	5. filma.
17.30 TV veikals.	18.35 Lampu drudzis.	14.20 Kims. Mākslas filma.	12.25 Saratovas guberņai —	21.15 Eiropas meistarsacikstes
18.00 Milagrosa. 80. sērija.	19.00 LNT ziņas.	16.25 50/50.	200 gadu.	ūdenssporta veidos.
18.35 Kontakts.	19.05 Dalasa. 250. sērija.	17.00 Ziņas.	12.40 Retrošlāģeris.	22.00 Vēstis.
19.20 TV Dzintare.	20.00 LNT ziņas.	17.20 Meitene, vārdā Liktenis.	12.55 Nekustamā īpašuma	22.35 Krievu ciņa.
19.30 Leļļu namiņš.	20.30 Benija Hila šovs.	18.15 Cilvēks un likums.	veikals.	23.35 Mis Maskava '97.
19.45 Ziņas.		18.45 Brīnumu lauks.	13.00 Vēstis.	0.35 Nakts ekspresis.

Paldies Dievam, nedeg

Kā informēja Līvānu virsmežniecības mežu ugunsdzēsības stacijas priekšnieks Juris Aizpurietis, pagaidām, paldies Dievam, meži nedeg. Pēc atsevišķiem ugunsgrēkiem pavasara pusē tagad sācies mierīgāks brīdis. Tomēr ugunsdzēsīgi ir pilni uzmanības, jo iestājies karsts un ļoti sauss laiks, kas ir ugunsbīstami.

Virsmežniecības teritorijas trijās vietās — Līvānos, Steķos un Staros ir ugunsnovērošanas torņi, kuros katru dienu dežurē cilvēki. Katram tornim ir divi dežuranti, kas strādā maiņās. Viņu rīcībā ir telefoni, binokļi. Vienā virzienā no torņa ar binokli var uzmanīt teritoriju 15-20 kilometru atālumā.

Patī ugunsdzēsības stacija apgādāta ar

divām ugunsdzēsības mašīnām, sūkņiem, vienā maiņā strādā divi cilvēki — šoferis un ugunsdzēsējs, kā arī stacijas priekšnieks. Tomēr ugunsnelaimes gadījumos šo spēku nepietiek, palīgā tiek saukti zemessargi, ar vīletību palīdzību palīdzību — bezdarbnieki, kā arī citi iedzīvotāji, firmas. Kā pastāstīja Juris Aizpurietis, lielākais ugunsgrēks notika pērn Atašienes mežniecībā, kas arī ietilpst Līvānu virsmežniecībā. Uguns plosījās apmēram 20 dienas. Borovkas purvā, kur nevarēja piekļūt ar tehniku, izdega simtiem hektāru.

Mežu ugunsdzēsīgi lūdz visus ogotājus, sēņotājus mežā būt uzmanīgiem ar uguni, nenomest degošus sērķociņus, izsmēķus. Ugunsdzēsējus nereti pievīļ zemnieki, kas

uz savas zemes dedzina sauso zāli, salmus, nezāles. Dūmi ceļas pār meža malu, un tiek celta trauksme. Ierodoties degšanas vietā, nākas tērēt benzīnu, lieki satraukt cilvēkus. Zemniekiem tik vien kā vajadzētu piezvanīt uz mežniecību un pateikt, kur un kad dedzinās.

L.Rancāne

Veikalā «Salanga» (viesnīcā) viss tavai skolas somai:

- 12 lpp. burtnīcas no Ls 0,06,
- 18 lpp. burtnīcas no Ls 0,09,
- 48 lpp. klades no Ls 0,24,
- 96 lpp. klades no Ls 0,47,
- zīmēšanas albumi no Ls 0,48.

Tālr. uzziņām 21258.

AUTORIEPAS

viegļajām automašīnām

kravas automašīnām

traktoriem

Moto un velo riepas

VAIRUMTIRDZNIECĪBA UN MAZUMTIRDZNIECĪBA

Daugavpils.

Kods 254, tālr. 45-021, 45-012.

NAUDA

**Par privātpersonu
noguldījumu
pieņemšanu
Latvijas bankās**

Bankām, kurām atļauts pieņemt privātpersonu noguldījumus, saskaņā ar «Kredītiestāžu likuma» 93. pantu savas pirmā, otrā un trešā ceturkšņa beigu bilances ir jāpublicē laikrakstā «Latvijas Vēstnesis» attiecīgi līdz 1. maijam, 1. augustam un 1. novembrim.

Bankas, kurām šobrīd atļauts pieņemt privātpersonu noguldījumus, sarindotas pēc bilances posteņa «kapitāls un rezerves» lieluma saskaņā ar laikrakstā «Latvijas Vēstnesis» publicētajām 1997. gada 30. jūnija bilanciēm.

Nr. p.k.	Banka	Kapitāls un rezerves (tūkst. latu)
1.	Latvijas Unibanka	29 282
2.	Pareks banka	28 621
3.	Rīgas komercbanka	13 800
4.	Rietumu banka	13 762
5.	Baltijas tranzītu banka	8 507
6.	Aizkraukles banka	7 972
7.	Latvijas zemes banka	7 419
8.	Saules banka	5 575
9.	Hansabank - Latvija	5 456
10.	Latvijas investīciju banka	5 168
11.	Latvijas hipotēku un zemes banka	4 377
12.	Latvijas krājbanka	4 041
13.	Vereinsbank Rīga	3 662
14.	Māras banka	3 600
15.	Trasta komercbanka	3 153
16.	Latvijas kapitāl-banka	3 143
17.	VEF banka	2 823
18.	Multi banka	2 422
19.	«Societe Generale» Rīgas nodaļa	nodalīts

Atgādinām, ka, lemjot par savu līdzekļu uzticēšanu kādām no Latvijas bankām, kapitāla un rezervju apjomu vēlam aplūkt attīstībā, t.i., salīdzinot ar iepriekšējo ceturkšņu rādītājiem.

Latvijas Bankas preses dienests

**Š. g. 9. augustā Preiļu
estrādē «Roks pret AIDS»**

- Pasākumā paredzēts:**
- ♦ sporta brīdis mazuļiem un viņu vecākiem «Ātrākais kalnā skrējējs» (sāk. plkst. 17.00);
  - ♦ veiklāko kalnā uzbraucēj-nobraucēju noteikšana tiņu vecuma grupā (sāk. plkst. 19.00);
  - ♦ jandālinš kopā ar «Fledermaušiēm» (no plkst. 20.00 līdz 21.00);
  - ♦ koncertprogramma, ko piedāvā Inese no «Eldorādo»; «AAA»; «Fragments»; dišuks — tusiņš ar «UPP» u.c. labas lietas...

Š. g. 14. augustā no plkst. 10.00 līdz 13.00 zvejas žurnālu apmaiņa, licenču noformēšana, laivu reģistrācija Preiļos, Paulāna ielā 1 a. DRVP

JAUNUMS!
**Mazlietotas virsdrēbes
no KANĀDAS
VAIRUMĀ.**

Rēzeknes lina fabrikas telpās, 1. stāvā, Zilupes ielā 111.
Tālr.: 246-24521
246-24556

Iepērk gaļu. Tālr. 23477, 43350.

Piedāvā darbu mājas apstākļos. Pieteikumus sūtīt: a/k 75, Rīgā, LV-1050.

Pērk sertifikātus Livānos, Stacijas ielā 5 (PMK ēkā 2. stāvā). Tālr. 43016.

SIA «Remontnieks» pārdod Raundapu: 1 l – Ls 8,50, pērkot 10 l – Ls 7,50 litrā. Tālr. 65147.

RĪGAS FENIKSS
APDROŠINĀTĀJU GRUPA

Piedāvājam sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesisko (obligāto) apdrošināšanu, izdevīgus īpašumu un dzīvības apdrošināšanas pakalpojumus, «Dubult» un «Zaļās» kartes. Mūsu adrese: Preiļos, Brīvības ielā 76 (bakus CSDD). Tālr. 23030.

**PAR LABĀKAJĀM CENĀM PĒRK UN PĀRDOD
SERTIFIKĀTUS**

LOTERIJA

Pie mums pārdotās sertifikātu grāmatīņas reizi mēnesī piedalās izlozē, kur laimētāji atkārtoti saņem tādu naudas summu, kādu saņēma, sertifikātus pārdodot.

PREIĻU PILSĒTAS DOMĒ, TĀLR. 21075. LĪVĀNOS, STACIJAS 1 (BIJUŠAIS PAKALPOJUMU KOMBINĀTS), TĀLR. 44228 DARBA LAIKĀ: 41221 VAKAROS.

Līvānos veic kopēšanas darbus. Pakalpojumu cena 2 santimi. Tālr. 44228.

Pērk privatizācijas sertifikātus par visaugstākajām cenām Preiļos, Brīvības ielā 1, 2. stāvā katru darbdienu no 9 līdz 17, tel. 22700, un Livānos, pasta ēkā 1. stāvā, tel. 42663. Strādājam arī sestdienās.

Īpašas cenas augustā!!!

Visām televīzijas un satelīttelevīzijas antenām!!!

Universālā TV antena tikai 9⁹⁰!s!

Čaka 124, Rīga, tālr. 275586

Dārza 23, Rēzekne, tālr. 23007

YOTA

**Barkavas lauksaimniecības skola
turpina audzēkņu uzņemšanu
1997./98. m. g. šādās specialitātēs:**

1. zemkopis ar specializāciju tūrisma. Mācību laiks 3 gadi 10 mēneši. Jaunieši apgūst lauksaimniecību (agronomiju, lopkopību, traktoros, automobiļus, lauksaimniecības mašīnas, fermu mehānizāciju), kā arī iemaņas tūrisma, biznesā, viesu uzņemšanā un apkalpošanā, mājas un apkārtnes iekārtošanā, psiholoģiju, lietvedību, mežkopību un amatniecību.

Skolu beidzot iegūst pilnu vidējo vispārējo un arodizglītību, darba profesijas: atslēdznieks, A, C kategorijas traktorists, B, C₁ kategorijas autovadītājs un kvalifikāciju — zemkopis ar specializāciju tūrisma;

2. lauku māju saimniece ar specializāciju tūrisma. Mācību laiks 3 gadi 10 mēneši. Jaunietes apgūst lauksaimniecību (agronomiju, dzīvniekopību, augļkopību, lopkopību), ēdienu gatavošanu, rokdarbus, šūšanu, iemaņas tūrisma biznesā, viesu uzņemšanā un apkalpošanā, mājas un apkārtnes iekārtošanu, psiholoģiju un lietvedību.

Skolu beidzot iegūst pilnu vidējo vispārējo un arodizglītību, darba profesijas: dārznieks, pavārs, šuvēja, B kategorijas autovadītājs un kvalifikāciju — lauku māju saimniece ar specializāciju tūrisma;

3. lauku māju saimniece ar specializāciju maizes cepšanā un konditorejā. Mācību laiks 2 gadi 10 mēneši. Jaunietes apgūst saimniecības mācību, agronomiju, lopkopību, ēdienu gatavošanu, šūšanu un rokdarbus, lauku sētas pamatus, veselības mācību, maizes cepšanas tehnoloģiju un iekārtas, kā arī vispārīgā izglītība.

Skolu beidzot iegūst darba profesijas: pavārs, maizniece — konditors, šuvēja;

4. zemkopis ar specializāciju graudu pārstrādē. Mācību laiks 2 gadi 10 mēneši. Jaunieši apgūst agronomiju, lopkopību, traktoros, lauksaimniecības mehānizāciju, satiksmes noteikumus, graudu pirmapstrādi, graudu pārstrādi, maizes cepšanas tehnoloģiju un iekārtas, kā arī vispārīgā izglītība.

Pēc skolas beigšanas iegūst darba profesijas: A, C, B kategorijas traktortehnikas vadītājs, B, C₁ kategorijas autovadītājs, melderis, maizniece;

5. jaunākais policijas kārtībnieks. Mācību laiks 3 gadi 10 mēneši. Jaunieši apgūst militāro izglītību, psiholoģiju, administratīvās tiesības, krimināltiesības, kinoloģiju, automācību, mazā biznesa kursu.

Skolu beidzot iegūst pilnu vidējo vispārējo un arodizglītību, darba profesijas: šoferis — kārtībnieks, policists — kārtībnieks, dežuranta palīgs, ceļu policijas darbinieks, izolatora darbinieks, jaunākais iecirkņa inspektors.

Iestājpārbaudījumi: eksāmens fiziskajā audzināšanā un tests.

Skolas adrese: Madonas raj., Barkava, Dzirnava ielā 1. Tālr. uzziņām 8-248-36501, 36722.

Pārdod

- jaunus ledusskapjus «Snaige». Piegāde, garantija 1 gads. Tālr. 21268;
- Audi-100, 1983. g., 1950 \$. Tālr. 24576;
- VW Passat, 1984. g. Tālr. 24194;
- Opel Record, 1986. g. Tālr. 24461;
- VAZ-21063, 1989. g. vai maina pret mežu. Tālr. 21425;
- VAZ-2103. Tālr. 55608;
- GAZ-52 rezerves daļām. Tālr. 21600;
- ZIL ātrumkārbu; trīsfāžu skaitītāju; medus sviedi. Tālr. 23643;
- mikroautobusu RAF-2203. Tālr. 23490;
- jaunu guļbūves pirti ar šķērsienu (4 x 5 m); MTZ priekšējās riepas (2 gab.); vieglās ecēšas (5 gab.). Tālr. 59333;
- miglotājus (400 l, 600 l, 800 l); minerālmēslu kļiedētājus; ruļļu presi; cementu; kalki. Tālr. 65147;
- piena dzesētāju. Tālr. 21442 vakaros;
- grūsnu govī. Tālr. 59210;
- govī. Tālr. 50415;
- govī. Tālr. 34555;
- govī Stabulnieku pag. «K - Gudļevskos», Vanaga; darba zirgu, govī. Tālr. 37515;
- māju. Tālr. 21060;
- dzīvokli Rožupē. Tālr. 58522;
- trīsstabu dzīvokli Preiļos centrā, garāžu; a/m «Nīva», 1988. g. Tālr. 22261;
- vienistabas dzīvokli. Tālr. 23102.

Pērk

vieglās automašīnas piekabi. Tālr. 44941;

zirgvilces grābekli. Tālr. 44549;

kartupeļus un citus dārzeņus. Tālr. 55648.

Maina

labiekārtotu divstābu dzīvokli (51,6 m²) pilsētas centrā pret mazāku. Tālr. 24244;

VAZ-2121 pret zāgļiem vai pārdod. Tālr. 55737, 55618.

Irē

mēbelētu vienistabas dzīvokli Preiļos. Tālr. Ogrē 250-31366 vakaros.

Izīrē

divstābu dzīvokli Preiļos. Tālr. 15340.

Dažādi

Mācu klavier spēli. Tālr. 21314.

Latviešu valodas konsultācijas, privāttundas. Tālr. 41206 pēc 20.

Organizē braucienus uz Lietuvu. Tālr. 22861 no 8 līdz 12, no 17 līdz 21.

Pazaudētas Pēteris Vaivoda autovadītāja tiesības, atradēju lūdz zvanīt 15173. Atbildība garantēta.

13. un 19. augustā tirgos visticamāk un gaišākus (2-3 mēn.), dējējvistas un gaļas zosis (12 mēn.) Ārdavā 10.40, Pelēcos 10.55, Jasmuižā 11.10, Anspokos 11.25, Preiļos 11.30, Riebiņos 12.10, Stabulniekos 12.25, Gaļēnos 12.40, Polkoronā 13.00, Smelteros 13.15, L.Anspokos 13.30, Priekuljos 13.50, Rudzātos 14.15, Turkos 14.35, Jaunsilavā 14.50, Livānos pie universālvēlkala 15.00, Rožupē 15.40, Vanagos 15.50, Vārkavā 16.10, Klaparos 16.25, Ančkinos 16.40, Gaiļšos 17.00.

**SIA «ELKS - PLUS»
Iepērk egles,
priedes zāgļņus.**

Piedāvā izdevīgus variantus.
Tālr. Maltā 46-41288 dienā,
46-41848 vakaros.

LĪDZJŪTĪBAS

Tava mīļa māmulīte
Grūtu stundu izcietusi;
Zemes mātē uzticēja
Pazemītes atslēdzīnu.

Skumju brīdī esam koā ar Valēriju un Viktoru Beļikoviem, MĀTI smiltajā guldot.

Darba kolēģi

Nepūšat, auksti vēji,
Lai guļ mana māmuliņa.
Mana mīļa māmuliņa
Saldu miegu aizmīgusi.

Izsakām dziļu līdzjūtību Pēterim Želvim sakarā ar MĀTES nāvi.

Aglonas internātgimnāzijas kolektīvs

CIGARETES AR PIEGĀDI

Baltija	0,169	Bond L	0,293	More (*, M)	0,50
Prima	0,169	Boss	0,30	Kareļa (S, SM)	0,505
Elita miksta (*, V)	0,182	L&M (C, L)	0,335	Dunhill L	0,52
Elita cieta (*, M)	0,194	Curly (*, L, M)	0,335	Vogue (*, M)	0,52
Kosmoss (C)	0,193	Hollywood (C, L)	0,34	Dunhill mīle	0,53
Rīga cieta (C)	0,193	Winston (C, L)	0,376	Rotmans KS	0,53
Wail street (M)	0,234	Pierre Gardin (C, L, M)	0,425	Ken	0,542
Diplomat (*, V)	0,234	Camel	0,435	Ken	0,542
Wail street (C)	0,234	Prince (*, L, M, UL)	0,435	Barclay (*, M)	0,576
TU-134	0,27	Mistral (*, M)	0,45	Davidoff	0,575
Opel	0,27	Lucky Strike (L)	0,46	George Kareļa (L)	0,836
Bond	0,304	Kareļa (U, L)	0,45	Sklitavas	0,09
Rodopi	0,304	Camel	0,46	Sklitavas «Cricket»	0,27
BT	0,285	Manbof (*, L)	0,47		
Monte Carlo	0,285	Camel box o	0,47		
Magno	0,285	Salem	0,476		
Moon	0,305	Camel 100s	0,50		

Cigarešu pamatmarķe
Cenas uzrādītas ar nodokļiem.

/* «Niko» ir oficiāls tabakas izstrādājumu vairumtirgotājs un garantē produkcijas kvalitāti, leģālu izcelsmi un nodokļu uzliemu originalitāti.

Raiņa bulvāri 15, Preiļos. Tālr. 23029.